

✕

Mirko Pretnar: Pred hišo.

✕

krščanstvo, ki obenem pomenja končni obračun z antično kulturo, s katero je Evropa še vsa prežeta (grška umetnost, rimski ius in militarizem), a tudi obračun s »preroki«, ki hočejo potom programov od zunaj — torej z intelektualno ali fizično silo — pretvoriti človeka, v blazni veri, da ga s tem odrešijo (prim. v »Rdečem Pilotu« Podbevškove članke o umetnosti!).

Seveda se ta razvoj v duhovnega človeka vrši silno počasi in je odvisen od spoznanja slehernega posameznika. Vendar pa se zdaj opaža izrazito stremljenje po duhovnosti, kar seveda vzbuja videz tavanja, tipanja in iskanja, silovitega odtrgavanja od telesnosti, na drugi strani pa se etični slabiči »rešujejo« v divji vsepijanosti in do skrajne sebičnosti razpaljenemu uživanju, ki jim je še edina »uteha« v obupu velikega razkola.

Kadar pa dospe umetnik do stopnje zavednega krščanstva, preneha z dotedanjim načinom izražanja ter začne uporabljati vso svojo produktivno energijo za ustvarjanje v sebi in na sebi, kar se odigrava v skrivnostnem molčanju (prim. samo Tolstega!).

Ali ti ni vzknila misel, da je torej umetnost le začasna luč na poti do samega sebe, ki je pa nič ne potrebuje človek na višavi, ki ga je obsvetila — Luč Sveta!

Dr
1922

Mirko Pretnar:

Pred hišo.

Solnce je šlo za goré;
lahen ovija me hlad,
tebe že vidim mižé
táko kot zadnjikrat.

V daljah gubi se glas
Ave Marije v večer;
v molk se zavija vas,
vsakdo zapira dver.

Vsakdo zápira dver,
moje odprte so:
danes je tih večer,
rane odprte so.